

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 10.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 6.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para. a zastareni para 20.

Davanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne preplate, bit će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaliti «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru»

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Nota Sjedinjenih Država zaraćenim vlastima.

BEČ, 25. Američki poklisar Penfield pročitao je dana 22. decembra ministru izvanjskih posala barunu Burianu slijedeći prijedlog Predsjednika Wilsona, za izmjenu misli između danas zaraćenih vlasti, ne bi li se tim došlo do mira.

»Predsjednik mi je Sjedinjenih Država dao naloga, da c. i k. Vlada predoči mi u pogledu današnjeg rata jedan *modus procedendi*, od kojega se on nada, da će ga c. i k. Vlada dobrohotno uzvratiti, imajući na umu, da je taj prijedlog sastavljen u najprijateljskijem duhu, i da ne potječe samo od prijatelja nego i od predstavnika jednog neutralnog naroda, u čije je interese ovaj rat ozbiljno dirao, i čije staranje za skoro dokončanje rata izvire iz očite nužde, da se pobrine kako će te interese najbolje obezbijediti, ako se rat bude nastavlja.

O prijedlogu što ja danas, prema nalogu, iznosim, Predsjednik je već odavno razmišljao; on sumnja o zgodnosti, da svoj prijedlog u ovom času iznese, jer bi se moglo pomisliti, da se u toj svojoj akciji dao voditi od želje, da ima i on svoju ulogu u svezi sa skorajšnjim izjavama središnjih Vlasti u pogledu mira.

Te izjave nisu ga doista potakle na taj prijedlog; Predsjednik bi pače bio odgodio svoju akciju, dok, neovisno od nje, ne bude odgovoreno na korak središnjih Vlasti, da nije uvjeren, da se u njegovom prijedlogu tiče pitanja mira, i da je najbolje uzeti ga u pretres zajedno sa drugim prijedlozima, koji bi imali da služe istoj svrsi.

Predsjednik samo moli, da se njegov prijedlog ispita sa strane njegove prave vrijednosti i kao da je pod drugim prilikama iznesen.

Predsjednik preporuča da se nagje skora prigoda, kojom bi se od svih zaraćenih naroda iznuđila izjava o njihovim odnosnim nazorima, pod kojim bi se uvjetima rat mogao dokončati i koje bi se uglave smjele smatrati zgodnima, da jamče kako se rat više neće ponavljati ili slični sukobi neće u buduću nastajati.

To bi se moralo tako udesiti, da se uzajamni nazori mogu otvoreno ispojegivati.

Gospodinu je Wilsonu svejedno, koja će se srestva upotrebiti, da se taj cilj postigne; njega bi samo obradovao, da makar na koji način, koji bi se samo dao prihvatiti, može pomoći ispunjavanju te želje. On bi bio gotov i sam preuzeti inicijativu, ali neće da sam određi načine i srestva; svako će mu srestvo u dobar čas doći.

Predsjednik se usuguje isticati činjenicu, da ciljevi za kojima su državni zaraćenih vlasti, tamo i amo, u ovom ratu išli, a koje su u velikim potezima objavili svojim narodima i svijetu, u suštini su svojoj jednaki. Svaka strana hoće da prava i povlastice slabih naroda i malih država na isti način očuva u buduću od kakvog nastajanja, kao i prava i povlastice velikih i moćnih država koje danas ratuju. Svaka strana hoće da stee sigurnost, da skupa sa drugim narodima, bude obezbrižena od novih ratova, kakav je sadašnji, i od napada ili kojekakvih egoističnih posredovanja.

Svaka bi strana krivim okom gledala gdje se stvaraju nove oprečne skupine Vlasti, kojima bi cilj bio, da podržavaju nestalno ravnosivje država i sve to veće nepovjerenje. Ali svaka je strana spremna da uvaži obrazovanje jedne svezve vlasti, kojom bi se cijelome svijetu obezbijedili mir i pravichnost.

Ipak, prije nego se taj posljednji korak učini, svaka strana smatra da je nužno, da sporna pitanja sadašnjega rata uređi pod uvjetima, koji bi sasvim točno obezbrižili neodvisnost, teritorijalnu integralnost i političku i trgovačku slobodu u ratu upletenih naroda.

U pripremama za budući mir u svijetu narod i vlada Sjedinjenih Država imaju životnih i neposrednih interesa, jednako kao i danas zaraćene vlade.

Osim toga njihov je interes oko srestava, za kojima treba posegnuti, da se manji i slabiji narodi u svijetu očuvaju od opasnosti nepravde i nasilja, jednako živ kao što je i interes bud kojeg drugog naroda ili druge vlade.

Oni su gotovi, pače plamte željom da svim svojim uticajem i svakim srestvom, kojim raspolažu, sudjeluju u postizanju tog cilja.

Najprije treba da se ovaj rat dokonča. Uviete, pod kojima bi se dokončao, nije red da ih Sjedinjene Države predože; ipak Predsjednik osjeća da ima pravo i da mu je dužnost naglasiti njihov osobito veliki interes da se rat dovrši; on se naime boji da bi u kasnijem roku moglo biti prekasno za postizavanje onih većih ciljeva, koji će se namećati pošto se rat svrši, i jer se boji, da prilike neutralnih naroda, koje se već sada teško dađu podnositi, u buduću se nikako neće moći podnositi; napokon jer se prije svega boji, da će se kulturi tako šteta nanijeti, da je se nikad više popraviti neće.

S toga Predsjednik misli, da je potpuno ovladati predložiti neka se odmah prihvati prigoda za

ispojegivanje i suočivanje nazora upogled uvjeta koji bi morali da preteku te konačne pogodbe za mir u svijetu, za mir za koji, kako neutralci tako i zaraćeni narodi, jednako su spravni da vrše svoju punu odgovornu ulogu.

Ako se borba ima nastaviti, polagano, prema jednoj neizvjesnoj svrsi, dok se jedna ili druga grupa zaraćenika ne istroši; ako se milijuni ljudskih života i dalje imaju žrtvovati, dok ih jedna ili druga strana više ne mogne žrtvovati; ako se bude uliti mržnja i izazvati očajanje, kojim i lijeka nema, tad će naprasno proći i uzaludno će biti nađanje u mir i dobrovoljno sudjelovanje slobodnih naroda.

Život je svega svijeta najdublje potresen. Svaki je dio velike familije čovječstva osjetio tegobe i strahote ovog nečuvanog dvoboja; nema toga naroda u kulturnom svijetu, za koga se uistinu može reći, da ga nije dirao uticaj rata ili njegove užasne posljedice.

Pored svega toga nikad se nijesu tačno objasnili ciljevi, za koje se ovaj boj bje.

Vjoge su raznih zaraćenih država objavili, kako već rekosmo, u velikim potezima te ciljeve, ali s toga, što su u velikim potezima objavljeni, oni se pokazuju na obe strane jednaki. Još nikad nije jedan govornik, koji bi na to bio ovlašten, s makar koje strane priznao stanovite ciljeve, koji bi, kad bi se postigli, bili i njemu i njegovu narodu dovoljni da se rat dokrajči.

Prepustilo se svijetu, neka sam zamisli, koji će konačni rezultat, koja će stvarna izmjena jamstva, koje će političke i teritorijalne preinake ili preuređenja, pače koji će stadij vojničkih uspjeha dovršiti rat.

Moguće je, da je mir bliže, nego što mislimo, i da uvjeti na kojima zaraćeni s jedne i druge strane misle da moraju pošto pošto ostajati, nijesu tako neizmirljivi, kako se neki boje; moguće je, da bi izmjena misli utrla put makar jednoj konferenciji i da bi iz trajne složenosti država potekla nada score budućnosti da bi se tom izmjenom misli mogao odmah realizirati koncert naroda.

Predsjednik ne predlaže nikakav mir; on ne traži ni posredovanje; on bi naprosto želio, da se učine izvigiaji, kako bi saznali — kako neutralci tako i zaraćeni — je li blizu luka mira, za kojom sve čovječstvo intenzivno i to većom težnjom čezne. On tvrdo vjeruje, da će učesnici mahom shvatiti duh njegovih riječi, te se pouzdano nada odgovoru, koji će osvijetljiti situaciju na svijetu.

Nota švajcarskog saveznog vijeća za mir.

BERN, 23. Švajcarsko je savezno vijeće jučer upravelo vladama zaraćenih vlasti notu, u kojoj piše: Wilson iz vruće želje da neprijateljstva što prije prestanu, stupiv već davno u dodir sa savezanim vijećem, saopćio mu je notu koju je poslao centralnim i ententnim vlastima.

Wilsonova uvelike zaslužna lična inicijativa divno će u Švajcarskoj odjeknuti. Vjerna obvezama najstrože neutralnosti, jednako sprijateljena sa državama obiju skupina vlasti, kao oštro nasred oluje strašnoga između naroda rata, osjetno ugrožavana i povrijeđena u svojim idealnim i materijalnim interesima, naša zemlja čezne dubokom težnjom za mirom i spravna je da i ona svojim slabim snagama pomogne kako će se dokrajčiti nepregledne tegobe ovoga rata i udariti temelj blagodatnom skupnom radu naroda. Savezno vijeće rado prihvaća prigodu, da podupre Wilsonovo nastojanje, te bi sretno bilo kad bi moglo da poradi, bilo kako skromno, za zblizenje zaraćenih naroda i postizanje trajnog mira.

Francuski parlamentni odbor za izvanjske poslove protivan američkom prijedlogu.

PARIZ, 24. «Petit Parisien» javlja: Odbor za izvanjske poslove Zastupničke Kuće proučio je jučer Wilsonovu notu, te je odabrao deputaciju, koja će poći ministru predsjedniku da ga pozove neka na notu ne odgovori.

Odgovor austro-ugarske Vlade na notu Predsjednika Sjedinjenih Država.

BEČ, 26. Na spomenicu koju je dana 22. decembra američki poklisar amo predao, a u isto vrijeme bila predana ostalim zaraćenim vlastima, i koja sadrži prijedloge Predsjednika Sjedinjenih država u pogled izmjene misli između danas zaraćenih vlasti, radi eventualnog uspostavljenja mira, c. i k. je Vlada odgovorila, u dogovoru sa savezanim vladama, jednom spomenicom, koja je danas izručena poklisaru Sjedinjenih država i koja glasi:

Austro-ugarskoj je vladi prije svega do toga, da naglasi da je i nju vodio u susretanju plemenitih predsjednikovih poticaja onaj isti duh prijateljstva i susretljivosti, koji iz njih izbija. Pred-

sjednik ide za tim, da stvori temelj za uspostavljenje trajnoga mira, ali u tome neće da naškodi izboru pravca i srestava. Austro-ugarska Vlada misli da je put, kojim se taj cilj može postići, neposredna izmjena misli između zaraćenika. U svezi sa izjavom 12. decembra, kojom se izjavila spremnom da zapodiene pregovore o miru, čast joj je dakle predložiti da se predstavnici zaraćenih vlasti što prije sastanu u jednom mjestu neutralnog inostranstva. Austro-ugarska Vlada na isti se način slaže sa predsjednikovim shvaćanjem, da će se tek pošto sadašnji rat svrši, moći pristupiti k velikom, željkovanom poslu o predupjegivanju budućih ratova. Vlada će u zgodno vrijeme drage volje biti spremna da skupa sa Sjedinjenim državama sudjeluje u oživljenju tog uzvisitog zadatka.

Odgovor njemačke vlade.

BERLIN, 26. Odgovor njemačke Vlade na Wilsonovu notu glasi jednako kao odgovor austro-ugarske vlade, izuzevi neke stilističke razlike.

Promjena na Ministarstvu spoljašnjih posala.

BEČ, 23. Pišući o promjeni na ministarstvu izvanjskih posala, novine izriču jednoosno mišljenje, da promjena ne znači da je izvanjska politika udarila drugim pravcem, već da će je novi ministar voditi i dalje u dosadašnjem smislu. Novine ističu velike zasluge Buriana za skoro dvogodišnjeg djelovanja kao ministar izvanjskih posala u najteže doba, i odlični rad novoga ministra izvanjskih posala kao poslanika u Bukureštu.

«Fremden Blatt» piše: Kurs ostaje isti; to nam dokazuje cesarevo izvanredno ljubazno ručno pismo Burianu. Imenovavši ga zajedničkim ministrom financija, Cesar pokazuje, da se hoće i unaprijed koristiti svjetom, iskustvom i pameću toga državnika. Zamašne promjene nastale u glavnim ličnostima (Monarhije potječu iz misli vodilje, da se i u nas moraju sve energije usrediti: a ta će se svrha postići tim, kad se na skupni rad pozovu takovi ljudi, koji su megjusobno u ličnom dodiru i čiji je jedinstveni skupni rad zajamčen, te mogu da sve svoje snage, bez zapreka i trvenja, ulože za dobro domovine. Grof Czernin i novi ministar predsjednik Clam Martinic prisni su prijatelji. Ugarski je ministar predsjednik više puta i najodlučnije branio novoga ministra izvanjskih posala od napada opozicije. Grof je Czernin odličan pouzdanik Cesara Karla i odavna je u najljepšijem dodiru sa mjerodavnim vojničkim činionicima. Teško ratno vrijeme oštro zahtijeva najveće napinjanje svih snaga i njihovo neometano okupljanje, da se veliki cilj postigne.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 23. Službeno se javlja:

»23. decembra 1916.»

U odsječku Mesti-kanesti austro-ugarske su čete odbile više ruskih zagona.

Talijansko i jugo-istočno bojište:

Nema se što javiti.

BEČ, 24. Službeno se javlja:

»24. decembra 1916.»

Istočno bojište:

Fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa:

Sjeverno od Uzske doline neprijateljski se odjelak učvrstio na visu Magyarosa.

Vojna fronta gener. maršala princa Leopolda Bavarskoga:

Jedna naša najezdnička komanda preveze se preko Bustruce Solotvinske, provali kroz zapreke u neprijateljsku prednju poziciju jugo-zapadno od Bohorodczanjia, posiječe joj posadu, te pošto uništi obrambene naprave, povraći se u potpunom broju.

Talijansko i jugo istočno bojište:

Na Koruškoj visoravni neko vrijeme življa artiljerijska vatra, inače stanje je nepromijenjeno.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Dogagjaji na moru:

U noći od 22. na 23. decembra četiri su naša razbijača, zagonivši se u Otrantski prodor, potopila dva oružana stražarna parna broda. Na povratku zatvori im put najmanje šest neprijateljskih razbijača jačeg, brzog tipa, valjda — koliko se razabiralo — tipa «Indomita». Dri probijanju došlo je do žestokog topovskog boja, u kojemu jedan je neprijateljski razbijač požežen, te ostao na mjestu.

a dajbudi tri druga po više puta su pogogjena te su potjerana u bijeg; među tima bio je jedan razbijač nekog još jačeg, nepoznatog tipa. Od naših razbijača jedan je pogogjen dva put u dimnjak, drugi u naprave nad vidom. Jedan je mrtav, drugi ranjen nije niko.

Zapadno bojište:

BEČ, 25. Službeno se javlja:

»25. decembra 1916.»

Vojna fronta gen. maršala Mackensena:

U više odsječaka fronte borbeno djelatnost postaje živahnijom.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa:

Ruski izvidnički odjelci na nekoliko su mjesta odbijeni.

Fronta gen. maršala Princa Leopolda Bavarskoga:

Jedna komanda prokušane pješadijske pukovnije br. 16 uzbila je kod Lysieca bajunetom u noćnom boju između predstraža, četverostruko nadmoćnog neprijatelja i nanijelo mu teških gubitaka. Dropali su i ostali pokušaji Rusa da napadnu.

Talijansko i jugo-istočno bojište:

Nije bilo važnih dogagjaja.

BEČ, 26. Službeno se javlja:

»26. decembra 1916.»

Istočno bojište:

Vojna grupa gener. maršala Mackensena:

U Velikoj Vlaškoj bojevi se nastavljaju. Njemačke i austro-ugarske čete zauzeše na juriš, otisnuvši se s obe strane željezničke pruge, što vodi iz Buzuea u Brajlu, jake ruske pozicije kod Filipeštija. I u prostoru se oko Rimnicula-Sarata napredovalo. Zadnjih se dana zarobilo u Vlaškoj preko 5500 Rusa.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa:

Jugo-zapadno od Sulte i južno od Dornevatre ruske se izvidničke komande otisnuše kardava prema našim pozicijama. U šumovitim Karpatima, topovski je boj više puta oživio.

Vojna fronta gener. maršala princa Leopolda Bavarskoga:

Ništa važno.

Talijansko i jugo-istočno bojište.

Nije bilo osobitih dogagjaja.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 23. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 23. decembra 1916:

Zapadno bojište:

Fronta princa Alberta Württembergskog:

U obluku Uperna i Wytschaeta artiljerijski je boj dopro do znatne jačine. Jugo-istočno od Uperna napadoše engleski odjelci, ali ih uzbismo vatrom, a na jednoj strani u boju iz bliza. Južno od Boesingheea više je patrola prodrlo u neprijateljske oploke, odakle se povratit će sa zarobljenicima, mitraljezima i plijenom.

Vojna grupa nasljednika prijestola:

Na fronti u Champagni i na Meusi djelatnost je vatre neznatna. Kod Frapelle, istočno od St. Diéa i južno od konala od Rajne do Rhonea, odbijeni su francuski odjelci, koji su napali poslije jake artiljerijske pripreme.

Istočno bojište:

Vojna fronta gener. maršala Princa Leopolda Bavarskoga:

Ništa bitno.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa:

U šumovitim Karpatima bilo je više patrolskih preduzeća, u kojima se odnijelo zarobljenika i mitraljeza.

Vojna grupa gener. maršala Mackensena:

U Dobrudži savezne čete oteše na juriš nekoliko ruskih zalazničkih pozicija i zapremiše Tulceu na donjem Dunavu. Broj je zarobljenika poskoćio na preko 1600; odnijelo se više mitraljeza.

Maćedonska fronta:

Kod Doiranskog jezera artiljerijska vatra. U ravnici Strume okrajši između prednjih straža.

BERLIN, 23. Službeno, 23. decembra na večer:

Na zapadu, radi nepovoljna vremena, samo neznatna borbeno djelatnost. Na istočnoj fronti ništa znatno. Sva je Dobrudža pročišćena od neprijatelja, osim kraja između Macina i Isaccee. Kod Doiranskog jezera prijelazna djelatnost artiljerije.

BERLIN, 24. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 24. decembra 1916: Zapadno bojište: U obluku Uperna napadi su engleskih odjeljaka odbijeni. Na ostaloj fronti, radi većinom rđjavog vremena, samo neznatna bojovna djelatnost.

Istočno bojište: U šumovitim Karpatima, zapalim u snijegu, topovska vatra neko vrijeme poraste u odsječku Ludowe i Kirlibabe. Na sjeveru od Uzske doline Rusi su prešli na napad; poslije propalog zagona, uspije im da se učvrste na vijencu Magyarosa.

Vojna grupa gener. maršala Mackensena: Operacije su u Dobrudži pritisnule neprijatelja u sjevero-zapadni okrajak zemlje. Naši topovi tuku sjevernu obalu Dunava s obe strane Tulcece.

Mačedonska fronta: Između Vardara i Doiranskog jezera odbijen je krvavo neprijateljski napad, koji je preduzet poslije jakе artiljerijske pripreme.

BERLIN, 24. Službeno. Večernji izvještaj. Na zapadnoj i istočnoj fronti uopće miran dan. U Dobrudži zauzeta je Iracee; kod Tulcece paljba se nastavlja. U Mačedoniji ništa osobito.

BERLIN, 25. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 25. decembra 1916: U obluku Wytschaeta neko vrijeme jači artiljerijski boj. Kod ostalih armija borbeno djelatnost nije prekoračila običnu mjeru.

Istočno bojište: Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa: U području Cimbroslave, naše patrolе, što vladaju pretpoljem, uzbile su više puta ruske izvidničke odjeljke. Sjeverno od Sozmezča u Oiter-skoj dolini naša je obrambena vatra prinudila Ruse, koji su dvaput napali da se povuku.

Vojna grupa gener. maršala Mackensena: U Velikoj Vlaškoj razvije se novi bojevi. Dobrudžska je vojska zauzela Isaceu a sad napada Mačinski mostobran.

Mačedonska fronta: Ništa bitno.

BERLIN, 25. Službeno. 25. decembra u večer: Ni na zapadu ni na istoku nije bilo ovčih bojeva. U Rumunjskoj se napreduje. Na Mačedonskoj fronti ništa bitno.

BERLIN, 26. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan 26. decembra 1916. Zapadno bojište: U pojedinim odsjecima fronte na Upernu, s obe strane konala La Bassee i zapadno od Lensa djelatnost je artiljerije porasla. Zagoni jakih engleskih patrolа više su puta odbijeni.

Istočno bojište: Na Ludovskom visu, u šumovitim Karpatima na mahove jaka topovska vatra. U dolini Geagra propao je zagon ruskih najezdnickih odjeljaka.

Vojna grupa gener. maršala Mackensena: U bojevima oko Rimnicul-Sarata zarobilo se zadnjih dana 5500 Rusa. Već više puta prokušane njemačke divizije, zauzele su juče na juriš skupa sa doznačenim austro-ugarskim bataljonima, žilavo branjeno selo Filipesti, željeznicu Buzen-Brajla, i s obe strane nje tvrdo ušančene ruske pozicije.

Mačedonska fronta: Uspješni patrolski zagon bugarske pješadije sjevero-zapadno od Bitolja. U obluku Cerne na mahove žestoka artiljerijska vatra.

BERLIN, 26. Službeno, 26. decembra u večer: Na sjevernoj obali Somme na mahove jaka vatra. Inače ni na zapadu ni na istoku ništa znatno. U Velikoj Vlaškoj Rusi su iz više pozicija izbačeni. U Mačedoniji mirovanje.

Drvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Na rumunjskom bojištu. BERLIN, 24. O zapremljenju Tulcece sa strane Bugara Wolff Bureau javlja: Dobjednici držeći liniju visova kod Tulcece, vladaju donjim Dunavom, Sulinskim konalom i konalom Sv. Gjorgja; tim je plovidba po Dunavu sasvim prekinuta. Rusima preostaju na raspolaganje za prijevoze u Galatz i k Seretku, još samo željezničke pruge Reni i Jassy. Skrajnje istočno krilo saveznih armija steklo je zauzećem Tulcece tvrdo i uvelike važno uporište, koje se ne da s boka napadati. Ruske su čete Saharova potisnute u skrajnji sjevero-zapadni ugao Dobrudže. Da li će one posljednji put pokušati, da se održe na nizu visova Turkaje-Isacee, još je vrlo sumnjivo.

Na englesko-francuskom bojištu. BERLIN, 24. Wolff Bureau javlja: Bitka je na Sommi doista dokončana. Zadnje četiri nedjelje relativnog mirovanja, što su ih iznemogli napadači iz nužde morali udijeliti braniteljima, započeti se za uvijek sudbinu bitke na Sommi. Danas se na cijeloj fronti na Sommi podigao sistematski izgrađen sistem opkopa. Tako su sve muke i sve žrtve pet mjeseci ofenzive na Sommi bile uzaludne. Ako se Englezi i Francuzi još jednom poduhvate napada, morali bi sve iznova započeti, samo što su danas braniocve linije jače, nepredobitnije od 1. jula. Bitka je na Sommi dakle svršila sa punom pobjedom njemačkog oružja.

Izvještaji turskog glavnog stana. CARIGRAD, 25. Glavni stan javlja: U odsječku Iraka neznatni su engleski pokušaji napada odbijeni sasvim. Neprijatelj je pretrpio teških gubitaka.

Izvještaji bugarskog glavnog stana. SOFIJA, 23. Izvještaj generalnog štaba, 22. decembra: Mačedonska fronta: Ništa važno.

U Dobrudži je neprijatelj na liniji jezero Ba-badag-Basckioj-Hangeara-Turkoia nakon ljutog boja na cijeloj fronti potisnut. Bugarske, njemačke i turske čete nanovo zarobiše 985 ljudi i oteše 3 mitraljeze.

SOFIJA, 24. Izvještaj generalnog štaba, 23. decembra: Mačedonska fronta: Samo u Vardarskoj dolini žešća paljba neprijateljske artiljerije. Neprijateljska satnija, koja je sjeverno od Doiranskog jezera kušala da se oisne, raspršena je od naše artiljerijske vatre. U ostalim odsječcima fronte ništa znatno.

Rumunjska fronta: U Dobrudži potučeni se neprijatelj, kojega saveznici uzastopce tjeraju, povlači prema donjem Dunavu. Zapremili smo grad Tulceu. Jedan je turski zbor oteo 4 topa.

SOFIJA, 25. Izvještaj generalnog štaba, 24. decembra: Između Vardara i Doiranskog jezera prilično živahna artiljerijska vatra. Napad što su odjeljci neprijateljske pješadije pokušali u tom odsječku, uzbila je naša artiljerijska vatra. Na Strumi živahna patrolska djelatnost. Na ostalim dijelovima fronte slaba artiljerijska paljba. U sjevero-zapadnom kutu Dobrudže, na liniji Macin-Isacee bije se boj sa neprijateljskim zalaznicama.

SOFIJA, 25. Izvještaj generalnog štaba, 25. decembra: Mačedonska fronta: Na cijeloj fronti ništa znatno.

Rumunjska fronta: U Dobrudži zapremili smo Isaceu. Neprijateljeve zalaznice drže se još samo pred Mačinom.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

SOFIJA, 26. Izvještaj generalnog štaba, 26. decembra: U Dobrudži neprijateljski su monitori tukli pred Tulceu, porušili deset kuća i ubili više žena i djece. Neprijatelj je kod Isacee prebacio dva mosta preko Dunava, jedan rumunjski, drugi ruski. Za uzmarka uspješne Rusi da povuku rumunjski most na sjevernu obalu Dunave, dok je ruski most požežen. Dred Mačinom bije se boj pred pozicijom koja je gragjena poput mostobrana.

guerra potrebbe cessare, e quali accordi potrebbero venir considerati quale soddisfacente garanzia che essa non abbia a rinnovarsi o che un simile conflitto non abbia a scoppiare in avvenire. Ciò dovrebbe succedere in modo da offrire la possibilità di confrontare con libertà di spirito le reciproche vedute.

Al signor Wilson è indifferente quali mezzi possano venire impiegati per raggiungere questo scopo. Egli stesso sarebbe lieto di potere in qualsivoglia modo, purchè si presenti accettabile, prestarsi al raggiungimento di questo scopo, egli sarebbe anche pronto a prenderne l'iniziativa; ma non desidera di stabilirne da se i metodi od i mezzi, ed accetterà qualunque mezzo.

Egli si prende la libertà di accennare al fatto, che gli scopi ai quali tendono in questa guerra gli uomini di stato delle nazioni guerreggianti dell'una e dell'altra parte, e che essi a gran tratti hanno reso noti ai loro popoli ed al mondo, sostanzialmente sono eguali. Ognuna delle parti desidera di assicurare pel futuro, di fronte ad attacchi, i diritti ed i privilegi delle nazioni deboli e dei piccoli stati; del pari che i diritti ed i privilegi degli stati grandi e potenti che ora trovansi in guerra. Ciascuna delle parti desidera parimenti di assicurarsi pel futuro, in comunione con altre nazioni e popoli, contro il rinnovarsi di guerre pari a questa, e contro attacchi od interventi egoistici di qualsiasi specie.

Ciascuna delle parti sarebbe gelosa della formazione di ulteriori aggruppamenti rivaleggianti, il cui scopo sarebbe di mantenere, con una crescente diffidenza, un malsicuro equilibrio delle potenze; però ciascuna delle parti è disposta a prendere in considerazione la costituzione di una lega di nazioni, che assicuri in tutto il mondo la pace e la giustizia.

Prima però che questo ultimo passo venga fatto, ciascuna delle parti ritiene necessario di regolare le questioni controverse della guerra presente, a condizioni che assicurino in modo del tutto positivo l'indipendenza, l'integrità territoriale e la libertà politica e commerciale delle nazioni impegnate in questa guerra.

Alle misure da prendersi per la futura pace mondiale il popolo ed il governo degli Stati Uniti sono vitalmente e direttamente interessati, tanto quanto i governi che attualmente trovansi in guerra.

Oltre a ciò il loro interesse per i mezzi da impiegarsi allo scopo di tutelare i popoli della terra, minori e più deboli, di fronte al pericolo di ingiustizie e violenze, è tanto vitale quanto gli interessi di qualsiasi altro popolo o di qualsiasi altro governo.

Essi sono pronti e sono animati da vivo zelo di collaborare, con tutta quell'influenza e con tutte quelle risorse di cui dispongono, al conseguimento di questo scopo.

La guerra attuale deve prima di tutto cessare. A quali condizioni essa debba cessare, non spetta agli Stati Uniti di proporre; ma il presidente sente tuttavia essere suo diritto e suo dovere di accennare al proprio speciale grande interesse che questa guerra abbia a terminare; temendo che quei tardi potrebbe essere troppo tardi per raggiungere quegli scopi di ordine superiore che stanno al di là della cessazione della guerra; temendo altresì che la situazione delle nazioni neutrali, già attualmente grave a sostenersi, diventi nel futuro del tutto intollerabile; ed in fine anche pel motivo che egli teme soprattutto che la civiltà ne abbia a riportare un tale danno, che non possa più mai essere indennizzato o riparato.

Il presidente si ritiene quindi pienamente autorizzato ad avanzare la proposta di cogliere prontamente l'occasione per confrontare e contrapporre le reciproche vedute sulle condizioni che dovrebbero precedere questi definitivi accordi per la pace mondiale, pace da tutti desiderata, per cui le nazioni neutrali, del pari che le belligeranti, sono pronte a sostenere la loro parte con piena responsabilità.

Qualora la lotta dovesse essere proseguita, a lenti passi, verso uno scopo indeterminato, in fine a tanto che l'uno o l'altro dei gruppi belligeranti rimanga esausto; se milioni di vite umane dovessero essere ulteriormente sacrificati fino a che l'una o l'altra delle due parti non possa più sostenere ulteriori sacrifici, se deve essere eccitato un tale odio, provocata una tale disperazione a cui non siavi più rimedio, allora le speranze di pace e di spontanea collaborazione dei popoli liberi rendono vane e di nessuna utilità.

La vita di tutto il mondo è stata lesa profondissimamente; ogni parte della grande famiglia umana serba tracce dei pesi e dei terrori di questa guerra, che non ebbe mai pari. Nessuna nazione del mondo civile può invero considerarsi fuori della sua influenza o al sicuro dalle sue rovinose conseguenze.

Eppure ancora non furono mai chiaramente esposti gli scopi concreti per cui questa guerra si combatte.

I governanti dei diversi stati belligeranti, come è stato detto, hanno comunicato a gran tratti questi scopi; ma, esposti a grandi linee, essi appaiono dall'una e dall'altra parte eguali. Ancora nessun oratore rivestito di autorità, dell'una o dell'altra parte, ha mai confessato gli scopi definitivi che, una volta raggiunti, sarebbero sufficienti ad esso ed al suo popolo per la conclusione della guerra.

È stato lasciato al mondo di escogitare da se quali risultati definitivi, quale scambio effettivo di garanzie, quali mutamenti politici e territoriali, quali riordinamenti oppure quali stadi di successi militari avrebbero a porre fine alla guerra.

È possibile che la pace sia più prossima di quello che noi lo sappiamo; che le condizioni, sulle quali i belligeranti dell'una e dell'altra parte credono di dover insistere, non siano così inconciliabili come molti temono; che uno scambio di vedute possa aprire la via almeno ad una conferenza e che una durevole concordia degli stati possa avvalorare la speranza che in un prossimo avvenire, questo faccia apparire prontamente realizzabile un concerto delle nazioni.

Il presidente non propone alcuna pace, egli non propone nemmeno una mediazione; egli propone semplicemente che vengano fatti dei sondaggi, perchè le nazioni neutrali, del pari che i

belligeranti, apprendano quanto sia vicino il porto della pace, alla quale tutta l'umanità anela con intensa e sempre crescente brama. Egli spera che lo spirito, ond'è animata la sua parola, che gli scopi ai quali esso tende, verranno ben compresi da tutti gli interessati, ed attende con fiducia una risposta, che porti nuova luce sulla situazione mondiale.

La nota della Svizzera agli stati belligeranti.

BERNA, 23. Il consiglio federale svizzero direbbe ai governi degli stati belligeranti una nota in cui è detto: Wilson, guidato dal vivo desiderio di una sollecita cessazione delle ostilità, venuto molto tempo fa in contatto col consiglio federale, portò a notizia di questo la nota mandata alle potenze centrali e a quelle dell'Intesa. L'iniziativa di Wilson, oltre ogni dire degna di lode, troverà un'eco potente nella Svizzera, Fedele agli impegni della più severa neutralità, legato da eguale amicizia con gli stati di ambo i gruppi di potenze, situato come un'isola in mezzo ai mariosi di questa spaventevole guerra di popoli, minacciato e lesa sensibilmente nei propri interessi ideali e materiali, il nostro paese anela profondamente alla pace, ed è pronto con le sue deboli forze di cooperare a porre termine agli infiniti dolori della guerra, ed a creare le basi del benefico comun lavoro dei popoli. Il consiglio federale coglie lietamente l'occasione di appoggiare gli sforzi di Wilson; esso si stimerà felice, ove possa, anche modestamente, operare pel ravvicinamento dei popoli guerreggianti e pel raggiungimento di una pace durevole.

La risposta dell'Austria-Ungheria.

VIENNA, 25. All'«aidememoire» qui presentato dall'ambasciatore americano il giorno 22 dicembre, e contemporaneamente alle altre potenze belligeranti, contenente le proposte del presidente degli Stati Uniti per uno scambio di vedute fra le potenze che attualmente si trovano in stato di guerra, allo scopo di ripristinare possibilmente la pace, l'i. e. r. governo, d'accordo coi governi alleati, ha risposto con un «aidememoire» oggi consegnato all'ambasciatore degli Stati Uniti, del seguente tenore:

«Il Governo austro-ungarico ci tiene soprattutto a rilevare che esso, da parte sua, nel giudicare la nobile iniziativa del Presidente, si è lasciato guidare dallo stesso sentimento di amicizia e conciliazione in essa manifestato.

Il Presidente ha di mira lo scopo di creare le basi per ristabilimento di una pace durevole, e desidera di non pregiudicare in ciò la scelta delle vie e dei mezzi.

Il Governo austro-ungarico ritiene via adatta a tale scopo uno scambio diretto di vedute fra i belligeranti.

Richiamandosi alla dichiarazione del 12 dicembre, con cui si è dichiarato pronto ad entrare in trattative di pace, esso si onora con ciò di proporre una sollecita riunione dei rappresentanti delle potenze belligeranti in un luogo all'estero neutrale. Il Governo a.-u. acrisce parimenti all'opinione del Presidente, che appena dopo la cessazione della presente guerra sarà possibile di procedere alla grande desiderabile opera, diretta ad impedire guerre future.

Al momento determinato il Governo sarà pronto di buon grado, assieme con gli Stati Uniti, a prestare la propria cooperazione per la realizzazione di questo sublime compito.

La risposta della Germania alla nota di Wilson.

BERLINO, 26. La nota di risposta del Governo germanico alla nota di Wilson, tranne alcune varianti stilistiche, è di tenore eguale a quella del Governo austro-ungarico.

DALMATINSKE VIJESTI

Previšnje odlikovanje. Kako doznajemo, Djevovo se c. i. k. Apostolsko Veličanstvo premlostivo udostojilo udijeliti Dredsjedniku dalmatinskog Sabora dr. Vicku Ivčeviću red željezne krune drugoga stepena.

Imenovanja. Dredsjedništvo pokrajinskog finansijskog ravnateljstva imenovalo je eleva očevidnosti Roberta Matulića mjeracem očevidnosti II. razreda u XI. razredu čina.

Drizivni sud dalmatinski imenovao je c. k. kancelarijskim oficijalom u X. razredu čina, c. k. kanceliste Santa Tomića u Imotskom i Antuna Banovića u Zadru.

Čitilija. U nedjelju na 4 sata pos. pod. preminula je u Zadru Augusta udovica pok. Josipa Peričića pok. školskog nadzornika, a u utornik u jutro bio joj je lijep sprovod. Dokojnica bijaše vrijedna domaćica i uzorna drugarica svome mužju. Živjela je samo za svoju kuću, i u vršenju svojih obiteljskih dužnosti nalazila je najveću nasladu. Duša joj se raja nauživala, a svojih naše saučesće.

Pošanski promet ogledaka robe za vojsku na bojnopolju.

Doštanski je promet ogledaka robe za vojsku na bojnopolju, pod već poznatim uvjetima, sada pripušten jedino u saobraćaju sa slijedećim poljskim odnosno numeriranim etapnim pošanskim uredima: 11, 14, 19, 19-II, 20, 20-V, 23, 24, 26, 33, 37, 51, 53, 55, 76, 77, 79, 85, 88, 90, 91, 95, 102, 103, 105, 107, 109, 111, 117, 117 II, 117-III, 138, 145, 147, 148, 150, 155, 166, 167, 171, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 188, 192, 193, 195, 195-II, 195-III, 196, 197, 198, 199, 203, 205, 207, 208, 209, 212, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 230, 232, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 250, 253, 255, 256, 258, 259, 262, 268, 269, 272, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 282, 284, 285, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 298, 302, 303, 304, 306, 307, 312, 316, 324, 332, 333, 335, 337, 339, 340, 343, 350, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 364, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 376.

vicino il porto
 Egli spera che
 carola, che gli
 ben compresi
 fiducia una
 situazione

belligeranti.
 le svizzero di-
 ranti una nota
 vivo desiderio
 stilità, venuto
 siglio federale,
 mandata alle
 sa. L'iniziativa
 lode, troverà
 ele agli impe-
 ato da eguale
 gruppi di por-
 zzo ai marosi
 popoli, minac-
 pri interessi i-
 nela profonda-
 e sue deboli
 e agli infiniti
 basi del bene-
 siglio federale
 appoggiare gli
 tice, ove possa,
 avvicinamento
 giungimento di

gheria.
 e qui presen-
 giorno 22 de-
 e altre potenze
 del presidente
 o di vedute fra
 ano in stato di
 ossibilmente la
 o coi governi
 memoires oggi
 Stati Uniti, del

i tiene soprat-
 tua, nel giudi-
 dente, si è lan-
 to di amicizia

copo di creare
 ace durevole, e
 la scelta delle

ene via adatta
 li vedute fra i

one del 12 de-
 nto ad entrare
 con ciò di pro-
 rappresentanti
 uogo all'estero
 parimenti al-
 opena dopo la
 sarà possibile
 bile opera, di-

Governo sarà
 gli Stati Uniti,
 per la realiz-

lla nota di

posta del Go-
 tranne alcune
 guale a quella

JESTI

e.
 e. i k. Apostol-
 stojiho udjeliti
 dr. Vicku Iv-
 stepena.

ancijnskog rav-
 idnosti Roberta
 razreda u XI.

ovao je c. k.
 edu čina, c. k.
 kom i Antuna

l. preminula je
 a Peričića pokr.
 u jutro bio joj
 prijedna doma-
 užu. Živjela je
 ojih obiteljskih
 tu. Duša joj se
 šće.

be za vojsku

rođe za vojsku
 uvjetima, sada
 decim poljskim
 nskim uredima:
 24, 26, 33, 37,
 1, 95, 102, 103,
 1, 138, 145, 147,
 5, 177, 178, 179,
 193, 195, 195-II,
 207, 208, 209,
 3, 227, 230, 232,
 3, 255, 256, 258,
 5, 277, 279, 280,
 2, 294, 295, 296,
 2, 316, 324, 332,
 4, 356, 357, 358,
 3, 374, 375, 376.

378, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 388, 388-II, 388-III, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 398, 399, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 412, 418, 420, 421, 423, 426, 429, 431, 432, 436, 444, 444-II, 444-III, 503, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 600, 602, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 630.

Ostali u ovom popisu nenaznačeni poljski odnosno numerirani etapni poštanski uredi, zatvoreni su do daljnje objave za taj promet.
 U poštanskom prometu ogledak robe sa etapnim poštanskim uredima označenim imenom kojeg mjesta, ne nastaje ovime nikakva promjena.

Croce Rossa.

La famiglia Ferdinando Zohar per onorare la memoria della def. sigr. Maria contessa de' Medici C. 3.—

Potpisujte ratni zajam!

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

LA GUERRA.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 22. Si comunica ufficialmente:

«22» dicembre 1916.

Teatro della guerra orientale:

Gruppo d'esercito del generale maresciallo Mackensen:

Nella grande Valacchia continuano i combattimenti. Truppe germaniche ed austro ungariche presero d'assalto, avanzando da ambo i lati della ferrovia, che conduce da Buzeu a Braila, forti posizioni russe presso Filipesco. Anche nella regione di Rimnicul-Sarat si fecero dei progressi. Il numero dei prigionieri fatti nella Valacchia questi ultimi giorni ammonta ad oltre 5500.

Fronte del colonnello generale Arciduca Giuseppe:

A sud-ovest di Sulta e a sud di Dorna Watra

comandi di scorridori russi avanzarono senza successo contro le nostre posizioni. Nei Carpazi boscosi fuoco di artiglieria reiteratamente ravvivato.

Fronte del maresciallo generale principe Leopoldo di Baviera:

Nulla di importante.

Teatro della guerra italiano e sud-orientale:

Nessun avvenimento particolare.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 26. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 26 dicembre.

Teatro della guerra occidentale.

In singoli settori del fronte di Ypres da ambo i lati del canale di La Bassée, ad ovest di Lens crebbe l'attività dell'artiglieria. Punte di forti pattuglie inglesi vennero più volte respinte.

Teatro della guerra orientale.

Sulle alture della Ludowa, nei Carpazi bo-

scosi di tempo in tempo forte fuoco di artiglieria. Nella valle di Geagra fallì la punta di un riparto di scorridori russi.

Gruppo d'esercito del generale maresciallo Mackensen.

Nei combattimenti di Rimnicul-Sarat vennero fatti prigionieri negli ultimi giorni 5500 Russi. Ieri divisioni germaniche, spesso provate, assieme coi battaglioni austro-ungarici ad esse adetti, presero d'assalto il villaggio di Filipesco, tenacemente difeso, la ferrovia Buzeu-Braila, e le posizioni russe annesse da ambo i lati e fortemente trincerate.

Fronte macedone:

Punte di pattuglie della fanteria bulgara, coronate di successo a nord-ovest di Monastir. Nell'arco della Cerna intermittente violento fuoco di artiglieria.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.
 Tiskarnica č. k. dalmatinskog Namjesništva.

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredu «Objavitelja Dalmatinskoga» u Zadru. — Per inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi all'Ufficio dell'«Avvisatore Dalmato» in Zara.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnih slatkiša: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

Naklada dopisnica.
 Skladište papira i kancelarijskih potreština
MERCUR - E. MIKULA - ZADAR.
 ulica Sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Božićnih od 4 do 12 h. — Školskih potreština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira Riz i svih vrsti. — Fotografiskih potreština.

Emailiranih Tablica

za dućane i urede

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Pisaci stroj «Meteor» Kr. 350 takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjedi.

Novosti! Špaga od papira od 1/2 do 6 mm. po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdenom žicom 3 mm. kg. K. 7.80.

Dotplata od gume samo za trgovce na veliko.

Najveći import kave
Delia i Holujević, Zagreb
 nudi dok zaliha traje

SANTOS (zelenkastu Java) po K 1000
 MENADO LIBERIA „ „ 1050
 ZIKORIA otvorena „ „ 300
 sve po 100 kg.

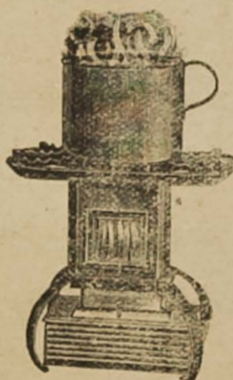
Kuhalo i brzovar na petrolej

Zejamčena sigurnost!
 Zejamčeno prosto od svakog mirisa!
Senzacionalni uspjeh!

Bez čadje!

Bez šuma!

Bez dima!

Bez začepljenja!

Bez predgrijanja sa Spiritom!

• Najposobniji i najsavršeniji brzovar sadašnjosti! •
 Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištednja! Jedna litra petroleja gori 8—12 sati. Jedna litra vode kuha za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istodobno može služiti i kao peč za grijanje sobe.
 Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:
G. B. TAMINO - ZADAR.

Častim se izvijestiti cj. moje mušterije, općinstvo, Državne i pokrajinske Urede, te Općinske opskrbne odbore da sam premjestio moju poslovnicu u Vrulje-Sibenik pokraj Tvornice leda.

sa veleštovanjem:
 Agenturna, Komisijonalna i Otpremajuća Poslovnica
Josip Jadronja - Šibenik.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

R. VLAHOV ZARA

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

„Aga“

Najfiniji papir za cigarete.

Skladište na veliko:
V. Göszl u Zadru.

Cijena 10 kutija po 100 omotiča u kutiji K 50.-- franko uz pouzeće.

Sa narudžbama valja se požuriti.

Stigla je velika partija **BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA**, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 dkg., koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Ođprema se odmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.

Ovo novo njemačko sredstvo nadomiješćuje izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućarice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, poda, kuhinjskih sprava i za sve predmete od kovine.

Palazi se na prodaju kod svakog trgovca. — Direktan uvoz iz Njemačke.

Narudžbe šalju se tvrdki

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Brzovjavi: PATTIERA -- ZADAR.

„BLANKA“

Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.

EMISIJA DIONICA

HRVATSKE POLJODJELSKE BANKE DIONIČARSKOGA DRUŠTVA.

Poziv na potpisivanje.

Na temelju ustanova čl. 8. i 9. društvenih pravila zaključilo je ravnateljstvo Hrvatske poljodjelske banke dioničarskoga društva povisiti dioničku glavnici toga zavoda za K 1,000.000.— to jest

od K 2,000.000.— na K 3,000.000.—

izdanjem novih

20.000 dionica jedinica po nominalnoj vrijednosti od K 50.— ili
2.000 „ desetica „ „ „ „ 500.—

i to uz ove uvjete :

1. **Dotpisna cijena** za dionice jedinice iznosi K 60.—, a za dionice desetice K 600.— po komadu. Višak od K 10.—, odnosno K 100.— kod potpisne cijene naprama nominalnoj vrijednosti dotičnih dionica pripaja se odmah pričuvnoj glavnici zavoda.

2. Kod potpisivanja ima se odmah uplatiti cijela svota t. j. čitava kupovna za sve ubilježene dionice. Vrhu dotičnih uplata izdavati će se potvrde.

3. Ove dionice sudjeluju na dobitku zavoda za g. 1917. pa će im prema tomu pripadati dividenda koja teče počam od 1. siječnja 1917. Ostala će prava dotični dioničari moći izvršivati nakon što budu prema čl. 14. društvenih pravila upisani u knjigu dionica.

4. Dionice glase na ime, pa će se ispostaviti i vlasnicima izručiti nakon zaključene ove emisije. Svaki potpisatelj treba da naznači čitljivo i točno uz ime i prezime, na koje bi imale njegove dionice glasiti, također svoje zanimanje te poblizu adresu, na koju će mu se dionice franko dostaviti.

5. Potpisivanje i uplaćivanje počima na 1. siječnja 1917. pa traje do 31. siječnja 1917.

6. Potpisivanje i uplaćivanje ovih dionica obavlja se na blagajni Hrvatske poljodjelske banke dioničarskoga društva u Zagrebu, kod njezinih podružnica na Rijeci i u Sarajevu, kod ispostava u Bribiru, Čabru i Hreljinu te kod svih hrvatskih seljačkih zadruga. Odnosni dopisi i uplate mogu se i poštom slati na spomenute naslove.

U Zagrebu, 23. prosinca 1916.

Ravnateljstvo

Hrvatske poljodjelske banke

Dioničarskoga društva.